

**PROGRAM NAUCZANIA
DORADZTWA ZAWODOWEGO I EDUKACYJNEGO
W KLASACH VII i VIII
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 6 IM. JANA PAWŁA II W SANOKU
na rok szkolny 2022/2023**

Współczesny rynek edukacji i pracy charakteryzuje się ciągłymi zmianami. Globalizacja gospodarki, postęp informatyczny, wzrastająca ilość informacji dotycząca zawodów i dróg kształcenia oraz bezrobocie, powodują trudności w przystosowaniu się do tych zmian. Dlatego tak ważne jest wspieranie i przygotowywanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych. Wprowadzony w roku szkolnym 2017/2018 przedmiot doradztwa zawodowego i edukacyjnego, nie jest systemem diagnozującym, lecz systemem doradczym, który stwarza możliwości i pomaga w rozwiązywaniu problemów powiązanych z wyborem kierunku kształcenia, drogi kształcenia i planowaniem kariery zawodowej. Planowanie kariery zawodowej i pierwsze decyzje edukacyjno – zawodowe to okres przypadający na VII i VIII klasę szkoły podstawowej - warto więc pomyśleć o swojej przyszłości.

W naturalny sposób szkoła jest więc środowiskiem, które ma bezpośredni wpływ na te decyzje i powinna wspierać rodziców i świadczyć pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Jak wskazują naukowe studia i potoczne obserwacje, młodzież jest najczęściej niezdecydowana, niedoinformowana i nieprzygotowana do podjęcia tak ważnej decyzji, więc sytuacja wymaga szerszego włączenia nauczycieli i rodziców w podejmowanie przez uczniów decyzji edukacyjno – zawodowych. Pamiętać należy również o tym, że potrzeby uczniów w zakresie uzyskiwania porady zawodowej zmieniają się wraz z etapami przygotowania dzieci i młodzieży do wyboru zawodu.

Na etapie kształcenia jakim są ostatnie klasy szkoły podstawowej, młodzież znajduje się w trudnym okresie rozwojowym. Jest to faza burzliwego przechodzenia z dzieciństwa do dorosłości. To szkoła przygotowuje młodzież do aktywnego wchodzenia w życie gospodarcze, do świadomego stanowienia o sobie, wytyczania własnej drogi rozwoju poprzez aktywne wzmocnienie swoich mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień. Dlatego niezbędne jest wyposażenie uczniów w umiejętność podejmowania odważnych, samodzielnych decyzji, umiejętność uczenia się przez całe życie, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Ponadto absolwent szkoły podstawowej musi znać system kształcenia, oferty szkół ponadpodstawowych, ukierunkowanie na wybór języków obcych, świat zawodów, a także strukturę rynku pracy. Funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie wymaga aktywnych zachowań i umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Wszelkiego rodzaju wybory dotyczące zdobycia wykształcenia, czy kwalifikacji zawodowych wymagają coraz większej wiedzy o rynku pracy, rynku edukacyjnym i o sobie samym. Istotnym jest, aby dokonując wyboru, uczeń kierował się własnymi zdolnościami, pasjami, możliwościami, predyspozycjami, a nie niespełnionymi ambicjami rodziców czy wyborami rówieśników z klasy.

ZAŁOŻENIEM PROGRAMU BĘDZIE PROWADZENIE ZAJĘĆ DORADZTWA ZAWODOWEGO I EDUKACYJNEGO, NA KTÓRYCH UCZNIOWIE POZNAJĄ:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły
- zawody istniejące na rynku pracy - poznają jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania
- przeciwwskazania zdrowotne przy wyborze zawodu,
- ankiety – testy samooceny, testy skłonności zawodowych, kwestionariusz zainteresowań zawodowych, kwestionariusz preferencji zawodowych,
- zasady rekrutacji do szkół, kierunki kształcenia, terminy składania kwestionariuszy, informacje o dokumentach, jakie są potrzebne do przyjęcia do szkoły)

DZIAŁANIA ZAWARTE W PROGRAMIE REALIZOWANE SĄ PRZEZ NAUCZYCIELA DORADZTWA ZAWODOWEGO W RAMACH:

- zajęć lekcyjnych (10 godzin w roku szkolnym)

PROGRAM OBEJMUJE NASTĘPUJĄCE OBSZARY DZIAŁAŃ:

- rozmowa nauczająca (pogadanka)
- ankiety i testy
- praca w grupie
- praca z tekstem
- dyskusja
- drzewko decyzyjne
- burza mózgów
- spotkania z doradcą zawodowym

CELE PROGRAMU:

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły, a następnie zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
2. Kształtowanie postawy aktywności wobec pracy
3. Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
4. Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości
5. Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy
6. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
7. Kształtowanie szacunku do pracy.
8. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

CELA SZCZEGÓŁOWE:

1. Moje mocne i słabe strony.
2. Co lubię w sobie najbardziej.
3. Co mnie naprawdę pasjonuje?
4. System wartości, zainteresowania a zdolności.
5. W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości.
6. Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący.
7. Co według mnie znaczy „dobra praca”? Jakie warunki musi spełniać taka praca.
8. Jaką wybrać szkołę?
9. Czym kierować się przy wyborze szkoły?
10. Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia

TEMATY POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ:

KLASA VII

1. Zajęcia organizacyjne – zaznajomienie uczniów klas VII z tematyką zajęć i sposobami ich realizacji.
2. Moje mocne i słabe strony.
3. Samoocena a aspiracje zawodowe.
4. Zdolności i umiejętności młodego człowieka.
5. System edukacji w Polsce.
6. Zainteresowania a rynek pracy.
7. Motywacja i praca w zespole.
8. Co według mnie znaczy „dobra praca”? Jakie warunki musi spełniać taka praca?
9. Świat zawodów.
10. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.

KLASA VIII

1. Zajęcia organizacyjne – zaznajomienie uczniów klas VIII z tematyką zajęć i sposobami ich

realizacji.

2. Ograniczenia czy możliwości a wybór zawodu lub szkoły?
3. CV i list motywacyjny.
4. Doradca zawodowy – kto to taki? Spotkanie z doradcą zawodowym.
5. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z.....?
6. Szkoła podstawowa i co dalej? Wybieram szkołę czy zawód?
7. Poznanie ofert szkół ponadpodstawowych w moim regionie.
8. Autoprezentacja czyli sztuka przedstawiania samego siebie.
9. Kto mi może pomóc w wyborze szkoły i zawodu?
10. Nowe zawody na rynku pracy.

UCZEŃ PO ZREALIZOWANIU ZAJĘĆ POTRAFI:

1. Potrafi dokonać adekwatnej samooceny
2. Rozpoznać mocne i słabe strony
3. Wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności
4. Racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową
5. Dostosować się do zmian
6. Potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami.
7. Współpracować w zespole
8. Dopasować kompetencje do zawodu
9. Sprawnie się komunikować
10. Przewidzieć skutki działań

ZADANIA PRZY REALIZACJI PROGRAMU

1. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez
2. szkolnego doradcę zawodowego.
3. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł
4. dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół).
5. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
6. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym
7. planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej.
8. Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach
9. psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy.
10. Współpraca z instytucjami wspierającymi Szkolny Ośrodek Karier tj. centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno –pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.
11. Organizowanie spotkań z pracodawcami, doradcami zawodowymi.
12. Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.